

Základná škola, Zdoňa 162, Sady nad Torysou, 044 41

PLÁN PRÁCE
koordinátora prevencie drogových závislostí

Koordinátor prevencie drogových závislostí:

Mgr. Františka Čechová

Školský rok 2024/2025

1. Hlavné úlohy a ciele:

Plán práce koordinátora prevencie drogových závislostí bol zostavený na základe Pedagogicko-organizačných pokynov na školský rok 2024/2025, z úloh koncepcií a stratégií ako sú: *Národná protidrogová stratégia na obdobie 2009 - 2015, Národný program duševného zdravia na roky 2011 – 2015, Dohovor o právach dieťaťa, Listina ľudských práv, ďalej zo Štátneho vzdelávacieho programu, Školského vzdelávacieho programu, plánu práce školy, vnútorného poriadku školy*. Pri zostavovaní plánu sa prihliadalo na skutočnosť, že školu navštevujú žiaci, ktorí všetci pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Pri primárnej prevencii si každoročne stanovujeme zamedzovať šírenie drog, sociálno-patologických javov, prejavov agresie a šikanovania. Aj v minulom školskom roku sa nám priebežne darilo túto úlohu plniť presne cielenými stratégiami a prevenčnými formami napr. posilňovaním zdravého životného štýlu, vôľových vlastností žiakov, zodpovednosti za vlastné konanie v spolupráci s rodičmi a prizvanými spolupracovníkmi, besedami a voľno časovými akciami.

V tomto smere sme zaznamenali niekoľko pozitív: nebolo nutné riešiť problematiku užívania drog ani vážnejšieho ublíženia na zdraví alebo úrazov, žiaci z problematického a ohrozeného prostredia sa vo väčšej miere zapájali do športovej, kultúrnej a krúžkovej činnosti a tým boli posilnené ich postoje a hodnotné trávenie voľného času, nezaznamenali sme prípad „otvoreného“ šikanovania a pod.

Zameriame sa najmä na prípadnú skrytú šikanu, ktorú budeme odhaľovať v spolupráci s rodičmi a žiakmi.

1 . Hlavné ciele činnosti na školský rok 2024/2025

Jednou z hlavných výchovných priorít školy je prevencia drogových závislostí. Náš výchovno-vzdelávací proces je zameraný na podporu kvality života, zdravý životný štýl, podporu duševného a fyzického zdravia a neposlednom rade na prosociálnu orientáciu jednotlivca.

Prevencia drogových závislostí je súčasťou prierezových tém školského vzdelávacieho programu:

- osobnostný a sociálny rozvoj

- ochrana života a zdravia.

Činnosť koordinátora prevencie bude spočívať v monitorovaní, koordinovaní a metodickom usmerňovaní preventívnej protidrogovej výchovy na škole, v spolupráci s vedením školy, triednymi učiteľmi. Ťažiskom práce prevenčného tímu je primárna prevencia, pomocou, ktorej chceme predchádzať sociálno-patologickým javom, rizikovým faktorom a situáciám. Na zabezpečenie disciplíny v škole budú prijímané také opatrenia, ktoré sú zlučiteľné s ľudskou dôstojnosťou dieťaťa, s výchovou v duchu humanizmu, predchádzania všetkých foriem diskriminácie, intolerancie a rasizmu.

V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa budeme monitorovať správanie sa detí a ich zmeny a zabezpečovať ich aktívnu ochranu. V zmysle Listiny ľudských práv sa zameriame na eliminovanie všetkých foriem diskriminácie a segregácie akejkoľvek skupiny žiakov v škole. Výchova vo voľnom čase bude výraznou preventívnou alternatívou prevencie proti drogám.

V rámci vypracovaných opatrení na zamedzenie šikanovania v škole budeme podporovať a umožňovať rešpektovanie názorov detí a tak predchádzať všetkým formám rasizmu, diskriminácie a intolerancie. Budeme uskutočňovať opatrenia na zamedzenie a eliminovanie prejavov šikanovania v škole, zvýšenie pocitu bezpečnosti u žiakov a rodičov, prípady oprávneného podozrenia preventívne riešiť.

V súlade s rezolúciou Európskej rady č. 5418/2002 o prevencii pred toxikomániou v rámci školských programov posilňovať zdravý životný štýl, a tak prispievať k zlepšeniu zdravia žiakov a k prevencii pred civilizačnými chorobami.

V zmysle Národného programu duševného zdravia budeme realizovať aktivity a programy na prevenciu civilizačných ochorení.

Snahou bude spolupracovať pri vytváraní pozitívnej sociálnej klímy prostredníctvom edukačných programov ako prevencie násilia v škole. Prevenciu drogových závislostí budeme realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.

Hlavné metódy a formy práce:

- rozhovory a besedy s príslušníkmi PZ a detským lekárom,
- využitie protidrogových tém vo všetkých vyučovacích predmetoch,
- práca na triednických hodinách,
- modelové situácie, hranie rolí,
- organizovanie zábavno-náučných a športových popoludní, nástenky, plagáty, výstavky,

- monitorovanie správania žiakov,
- rozhovory s rodičmi a pod.

Pri všetkých aktivitách budú zohľadňované vekové osobitosti žiakov, ich schopnosti a záujmy, ako aj ich rodinné prostredie.

III. Úlohy a ich realizácia:

1./ Oboznámenie sa s úlohami plánu protidrogovej výchovy a ich zapracovanie do tematických plánov a triednických hodín.

Termín: 30.9.2024

Zodp. tr. učitelia

2./ Zhotovenie nástenky na školskej chodbe. /Čo je droga a čím ju nahradiť /

Termín: september 2024

Zodp.: koordinátor

3./ Oboznámiť rodičov žiakov so školským poriadkom a s opatreniami vymedzenými proti šíreniu drog v školskom prostredí.

- oboznámenie na rodičovskom združení

Termín: september 2024

Zodp.: triedni učitelia

4./ Priebežne monitorovať zmeny v správaní detí a ich zmeny, hodnotiť atmosféru v triedach, zabezpečovať opatrenia na zvyšovanie pocitu bezpečia a tvorivej atmosféry.

- v prípadoch oprávneného podozrenia na porušenie zdravého osobnostného vývinu, bezodkladne riešiť vzniknutý problém v súčinnosti so zriaďovateľom.

Termín: priebežne.

Zodp.: RŠ, koordinátor, TU

5./ V prípade oprávneného podozrenia z užívania alkoholu, resp. nelegálnej drogy u žiaka, kontaktovať príslušný útvar policajného zboru a v prípade ohrozenia života žiaka aj zdravotníkov. Riaditeľ postupuje podľa § 5 ods. 10 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Termín: podľa potreby.

Zodp. koordinátor, RŠ.

6./ Spolupracovať s triednymi učiteľmi, vedúcimi krúžkov v škole a v súlade s nimi organizovať podujatia zamerané na prevenciu drogových závislostí.

Termín: priebežne.

Zodp.: koordinátor,

7./ V priebehu školského roka organizovať aktivity vedúce k užitočnému tráveniu voľného času detí, k tolerancii, spolupráci, asertívnemu správaniu, hodnoteniu seba, vedieť vyjadriť svoj názor, vedieť odmietnuť a pod.

Termín: priebežne.

Zodp.: koordinátor, vedúci krúžkov

8./ **Dni boja proti drogám**, význam zdravého životného štýlu pre dospievajúce – pohybové aktivity.

- určiť si dni v týždni pre spoločné pohybové aktivity /

Termín: september

Zodp: tr. učitelia, koordinátor

9./ **Správaj sa normálne** - beseda

Termín : október 2024

Zodp: tr.učitelia, koordinátor

10./ Pri príležitosti „**Svetového dňa mlieka**“ vyhlásiť tematický týždeň zameraný na podporu zvýšenia konzumácie mliečnych výrobkov.

- zrealizovať prednášku spojenú s aktivitami

Termín: 21.5.2025

Zodp.: koordinátor, tr. uč.

11. / **Medzinárodný deň bez fajčenia**

- motivujeme žiakov k nefajčeniu prostredníctvom súťaží, podpora zo strany spolužiakov,

Termín: 21. – 24.11.2024

Zodp. koordinátor, tr. učitelia

12./ **Švihadlo maratón** - pre II. stupeň ZŠ,

Termín: 30.11.2024

Zodp: koordinátor, asistentky

učiteľ

13./ **Zdravá výživa**- konzumácia ovocia a zeleniny, vyhotovenie nástenky- čiastkovo po triedach

Termín: 12.12.2024

Zodp. koordinátor

14./ **Svet. deň boja proti AIDS, HIV/**

- prevencia proti chorobám a úrazom , dodržiavanie hygienických návykov a ich kontrola v škole , žltáčka , vši, beseda s detským lekárom.

Termín: december/január 2024/2025

Zodp: koordinátor

15./ Na triednickej hodine uskutočniť besedu o Deklarácii práv dieťaťa, šikanovaní, agresivite a iných sociálno-patologických javov

Termín : december 2024

Zodp: tr. učiteľia

16./ **Poteš kamarátov v detskom domove** – výroba pozdravov a maličkosti pre deti v DED Dorka, Košice

Termín : do 20.12.2024

Zodp. tr. učiteľia

17./ Rozvoj komunikačných zručností, základné pravidla slušného správania v škole, počúvanie jeden druhého . / pozdrav , poďakovanie, poprosenie /

Termín: stály

Zodp. tr. učiteľia

18./ Pripraviť si karnevalovú masku na triednickej hodine .

Termín: január 2025

Zodp.: tr.učiteľia

19./ **Úspešní ľudia z RK** – prednáška, beseda s triednymi učiteľmi

Termín: január 2025

Zodp: koordinátor

20./ Pri príležitosti „**Svetového dňa mlieka**“ vyhlásiť tematický týždeň zameraný na podporu zvýšenia konzumácie mliečnych výrobkov.

- zrealizovať prednášku spojenú s aktivitami

Termín: 21.5.2025

Zodp.: koordinátor, tr. uč.

21./ **Valentínska pošta** pre žiakov.

Termín: 14.2.2025

Zodp. Koordinátor, asistenti učiteľa

22. / **Svetový deň vody**

- ochrana životného prostredia –význam vody –osobná hygiena - pitný režim človeka
- prednáška

Termín : 22.3.2025

Zodp. koordinátor

23./ Zhotovenie výrobku z odpadového materiálu – súťaž medzi triedami / ochrana životného prostredia, význam separovaného odpadu

Termín : 27. marec 2025

Zodp. tr. učiteľa

24./ **Deň narcisov, Deň Zeme,**

- význam telesného a duševného zdravia ,význam pohybu, otužovanie ,účelne využívanie voľného času, časový harmonogram dňa žiaka.

- zber odpadu v areály školy, separovanie, výroba narcisu z rôznych materiálov

Termín: 22.4.2025

Zodp. tr. učiteľa, koordinátor

25./ **Prevencia alkoholizmu** – podporné aktivity

Termín: apríl 2025

Zodp. asistentka tr. učiteľa, koordinátor

26./ **Dopravná výchova**

- prednáška s príslušníkom PZ

Termín: máj 2025

Zodp. koordinátor

27. / **Prezentácia povolání** – predstavovanie povolání, spolupráca s rodičmi žiakov

- prednáška, ukážky,

Termín : 10.5.2025

Zodp. Koordinátor, triedny učiteľa

28./ **Príprava ďakovných listov pre PZ, prednášajúcich**

Termín: jún 2025

Zodp. tr. učiteľa, koordinátor, asistentka uč,

V rámci prevencie drogových závislostí využívať doplnkové učebné texty schválené MŠ SR.

Triednické hodiny a aktivity mimo vyučovania zamerať nasledovne:

1. ročník:

Zamerať sa na formovanie medziľudských vzťahov (v rodine, triede, a pod.), aktivity orientovať na prezentáciu zdravého životného štýlu, správnej výživy, hygieny ako základu zdravia, režimu dňa.

2.-4.ročník

Poskytnúť informácie o vplyve fajčenia, alkoholu, drog na zdravie v rozsahu knihy „**Nenič svoje múdre telo**“. Posilňovať zdravý životný štýl žiakov. Poučiť ich o šikanovaní a intolerancii. Naučiť ich správne striedať prácu (príprava na vyučovanie) a oddych – „režim dňa.“

5. -6. ročník:

Využívať učebný text „**Ako poznám sám seba.**“

Navrhované témy:

- režim dňa a psychohygiena,
- závislosť na fajčení,
- ako čeliť šikanovaniu,
- správna životospráva,
- alkohol a iné drogy,
- vedieť povedať "nie" .

7. – 9. ročník:

Aktívne pôsobenie rovesníckych skupín smerom k mladším žiakom, ich zapáanie do prípravy aktivít na škole.

Odporúčané témy:

- ľudské telo, cigareta a alkohol,
- patologické hráčstvo, nelátkové závislosti,
- problematika šikanovania - obeť a agresor,
- dospievanie.

Využiť publikácie a učebnice:

Raynerová:

Nenič svoje múdre telo.

Alexová, Wopel:

Nechaj ma, chcem sa učiť sám.

Učebnice:

Ako poznám sám seba.

Kým nie je príliš neskoro.

Metodické príručky:

Cesta k emocionálnej zrelosti.

Vieme, že.....

Je potrebné využiť všetky dostupné prostriedky na odhaľovanie a zamedzenie šikanovania na škole, v prípade potreby spolupracovať s centrami výchovnej a psychologickej prevencie, Políciou SR.

Priebežne sledovať webové stránky a na zasadnutiach pedagogickej rady a metodických orgánov venovať sa problematike prevencie proti drogám.

www.prevenciasikanovania.sk, www.drogynie.sk, www.statpedu.sk, www.poradnakk.sk,
www.zachranari.sk, www.bezpecnaskola.sk.

IV. Očakávané výsledky:

Koordinátor prevencie očakáva, že pomocou navrhovaných aktivít zvýši pocit bezpečnosti u žiakov a rodičov, zabezpečí ochranu každého žiaka pred týraním, šikanovaním a ohrozovaním mravného vývinu. Napomôže osvojiť si u detí zdravý životný štýl, prehĺbiť právne vedomie detí, pomôže odstraňovať sociálno-patologické javy na škole. Naučí žiakov asertívnemu správaniu, hodnoteniu seba a iných a slobodne vyjadriť svoj názor. Snahou je ochrániť prostredie školy od fajčenia a požívania a prechovávaní drog. Naučiť ich zodpovednosti o vlastné zdravie.

Od rodičov očakáva užšiu spoluprácu so školou v oblasti prevencie drogových závislostí, ich aktívny záujem o problematiku prevencie, spoluprácu a pomoc pri odhaľovaní sociálno-patologických javov.

Plán koordinátora prevencie drogových závislostí je variabilný a v prípade potreby bude upravený alebo doplnený.

Vypracovala: Mgr. Františka Čechová

Schválila: Mgr. Iveta Betíková, RŠ